

جزوه

طراحی گرافیک

پایه دهم کاردانش

تدوین : محمود بجانی

۱۴۰۲-۱۴۰۳

مفاهیم پایه

تعاریف

نقطه : ساده ترین و تجزیه ناپذیرترین عنصر در ارتباط بصری است. سبکی ، سنگینی ، و تمرکز و سکون در قالب موقعیت نقطه نشان داده می شود . برای مثال در شکل زیر سنگینی و سبکی و تمرکز با نقطه نشان داده شده است .

سبکی	تمرکز و سکون	سنگینی

خط : عبارت است از عنصری تصویری و تجسمی که واقعیت طولی دارد و انواع مختلف آن عمودی ، افقی ، و مایل می باشد.

هرکدام از این خطوط مفهوم خاصی دارد

خطوط افقی : برای نشان دادن آرامش سکون و اعتدال در یک اثر هنری به کار می‌رود

خطوط عمودی : بیانگر ایستادگی استحکام نیرومندی اتکا به نفس توازن و تعادل و مظهر مقاومت هستند.

خطوط مایل : برای نشان دادن تحرک پویایی خشونت عدم سکون تشویش و اضطراب به کار می‌روند .

پرسپکتیو : به شیوه‌ای اشاره دارد که یک شی یا صحنه بر روی یک سطح پرتاب شود، به خصوص بر روی یک سطح دوبعدی مانند کاغذ یا پانویس. در هنر و عکاسی، پرسپکتیو به این معنا است که چگونه اشیاء و فضاها نسبت به یکدیگر نمایش داده می‌شوند تا تاثیر سه بعدی را القا کنند.

انواع پرسپکتیو:

۱-جوی ۲-خطی

پرسپکتیو جوی: بر اساس فاصله اشیاء از ما و میزان نوری که از فواصل مختلف با ضریب شکست متفاوت به چشم ما می رسد تنظیم گردیده و سه بعدی اجسام و منازل اطراف را نشان می دهد.

پرسپکتیو خطی: این نوع پرسپکتیو خود در واقع به دو نوع قابل تقسیم است: پرسپکتیو مرکزی و پرسپکتیو موازی

مرکزی: در این پرسپکتیو خطوط موازی جسم، پس از ترسیم، موازی باقی نمی ماند.

موازی: در این پرسپکتیو خطوط موازی جسم، پس از ترسیم، موازی باقی می ماند.

بافت: سطح و رویه هر شکلی دارای ظاهر خاصی است که به آن بافت گفته می شود به عبارت دیگر کیفیت لایه سطحی پدیده ها را بافت می گویند.

بافت در طراحی گرافیک به مجموعه ای از خصوصیات بصری یا تکراری اشاره دارد که بر روی سطح یک طرح گرافیکی وجود دارد. این خصوصیات ممکن است شامل الگوها، تکرارها، ساختارها و سطوح مختلف زمینه و جلوه های ویژه باشند که به طراحی استفاده شده است. از بافت ها به عنوان عناصر مهم برای ایجاد تنوع، تعادل و جذابیت در طرح های گرافیکی استفاده می شود. طراحان گرافیک از مجموعه های بافت ها برای ایجاد احساسات، موضوعات و استایل های مختلف در طرح های خود استفاده می کنند.

انواع بافت :

بافت های طبیعی: شامل بافت هایی است که از عناصر طبیعی مانند چوب، سنگ، زمین، آسمان و غیره الهام می گیرند

بافت های مصنوعی: این نوع بافت ها از الگوها و تکنیک های مصنوعی ساخته شده اند و معمولاً شامل فرم ها، خطوط و اشکال هندسی است

بافت های زمینه: این بافت ها به عنوان پس زمینه ها یا پس نقش های طرح های گرافیکی استفاده می شوند و معمولاً از الگوها، رنگ ها یا تکنیک های خاصی تشکیل شده اند

بافت‌های متن: شامل نوع خاصی از بافت‌هاست که از حروف، اعداد یا نمادها برای ایجاد متن یا تیتريهای گرافيکی استفاده می‌شود

بافت‌های فانتزی: این نوع بافت‌ها از تصاویر فانتزی، اشکال غیر واقعی و الهام‌بخشانه‌های دیگر برای ایجاد طرح‌های خلاقانه و جذاب استفاده می‌کنند

سطوح هندسی و مفاهيم آنها:

دایره: دایره شکلی است کامل که حرکتی جاودانه و مداوم را نشان می‌دهد دایره نماد لطافت تکرار درونگرایی آرامش روحانی و آسمانی و بی‌انتهاییست.

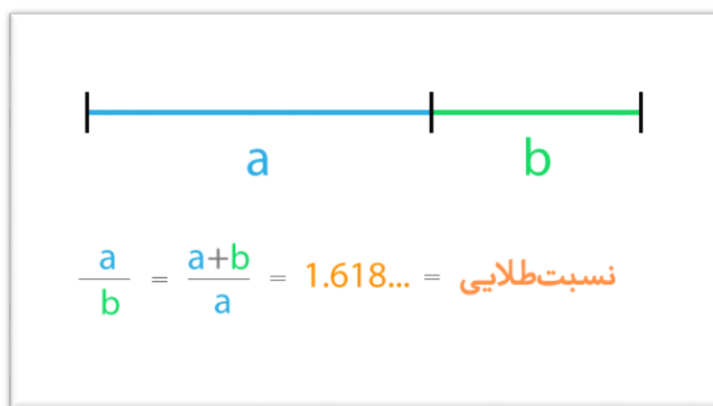
مستطیل (مربع): نماد سلامت استحکام و سکون است و همچنین نماد عقل منطق صراحت و صداقت است.

مثلث: نماد تهاجم است.

تناسب طلایی:

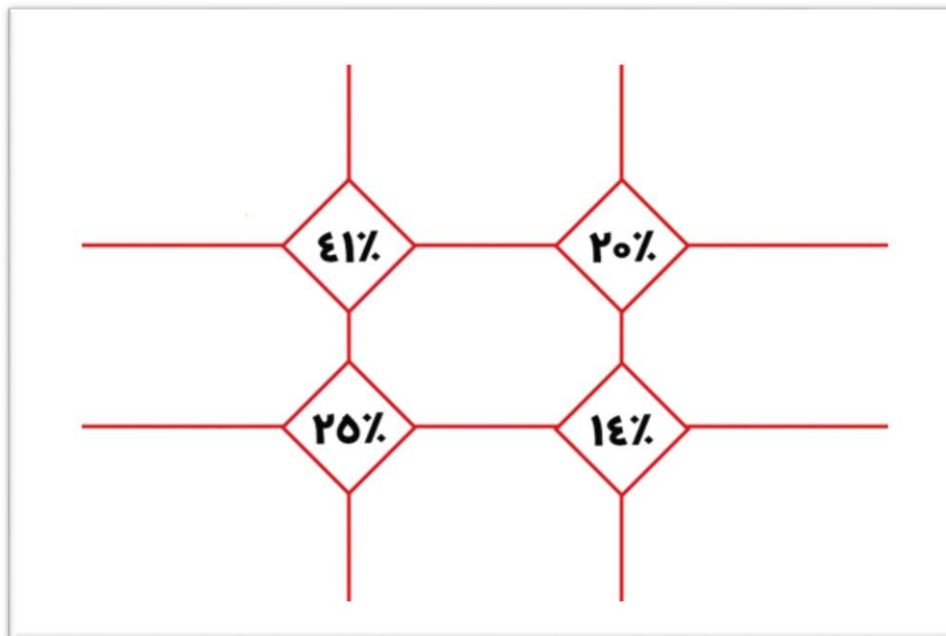
نسبت طلایی یک نسبت ریاضی است که تقریباً می‌توانید آن را در هر جایی ببینید، مانند طبیعت، معماری، نقاشی و موسیقی، عکاسی و.. هنگامی که به طور خاص در کارهای هنری از تناسبات طلایی استفاده می‌شود ترکیبی ارگانیک، متعادل و از نظر زیبایی‌شناسی دلپذیر ایجاد می‌کند.

بیان هندسی تناسبات طلایی به این صورت است که وقتی یک خط را به دو قسمت تقسیم می‌کنید می‌توانید نسبت طلایی را پیدا کنید و قسمت بلندتر (a) تقسیم بر قسمت کوچکتر (b) برابر است با مجموع (a) + (b) تقسیم بر (a) که هر دو برابر ۱٫۶۱۸.

نقاط طلایی:

هر کادر چهار نقطه طلایی دارد برای به دست آوردن این نقاط محورهای عمودی و افقی به گوشه‌های شکل وصل می‌کنیم نقاط نقاط طلایی محسوب می‌شوند.

میزان ارزش بصری سوژه در هر یک از چهار نقطه لایی در داخل کادر در شکل فوق مشخص شده است.

تناسب: تناسب در هنرهای تجسمی عبارت است از رابطه مناسب میان عناصر موجود در یک اثر با یکدیگر و با کل اثر. تناسب یکی از اصول اولیه اثر هنری است انسجام در کادر انتقال پیام را به مخاطب آسان می‌سازد.

تقارن: توزیع برابر و فضاها نسبت به محورهای عمودی و افقی و یا همه محورهای موجود در یک اثر را تقارن می‌نامند.

انواع تقارن:

- تقارن یک جانبه
- تقارن دوجانبه
- تقارن شعاعی

قانونهای طلایی ترکیب بندی عکاسی:

عکاسی از چهره:

بهترین ساعت گرفتن عکس از سوژه مخصوصا در عکاسی پرتره، عبارت است از :

✓ درست بلافاصله پس از طلوع آفتاب

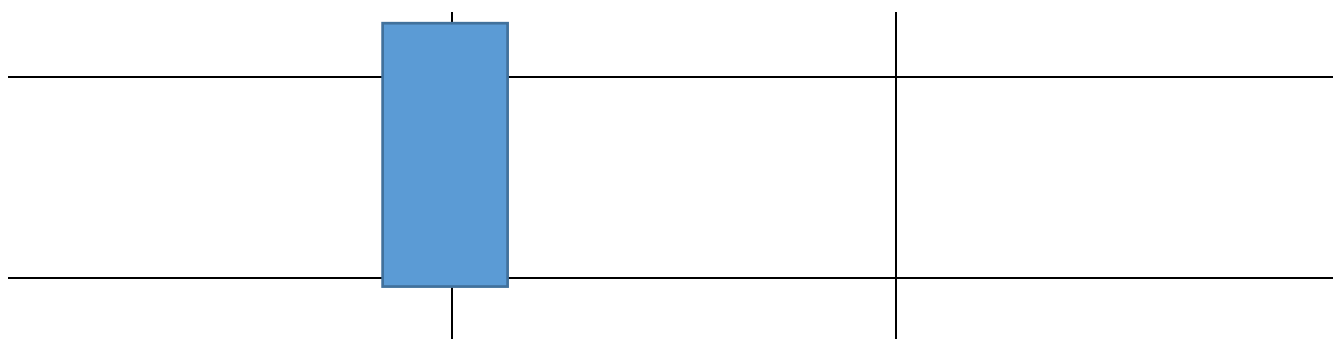
✓ قبل از غروب آفتاب

نور در این ساعت بهترین خروجی را برای انواع عکاسی به دنبال دارد. نور در این ساعتها برای عکاسی پرتره (عکاسی از چهره) ایدئال است؛ زیرا باعث درخشش پوست می شود.

عکاسی از ماه و خورشید :

برای گرفتن عکس ماه و خورشید بهترین ساعت ساعت آبی است. ساعت آبی درست قبل از طلوع خورشید و پس از غروب خورشید به وجود می آید. این زمان کوتاه است و همه چیز در این ساعت به رنگ آبی درمی آید. خورشید اندکی زیر خط افق است.

قانون یک سوم : این قانون به این صورت است که صفحه دوربین را به سه قسمت مساوی عمودی و افقی تقسیم می کنیم. به طوری که صفحه به ۹ مربع تقسیم بندی شود و سعی می کنیم سوژه را روی خط های یک سوم اول و سوم قرار دهیم. در این صورت تصور بیننده به سوژه جلب می شود و پیام عکس را به خوبی منتقل می کند.

در قانون یک سوم بهترین محل برای سوژه در عکاسی

قانون تقارن :

در قانون تقارن، خطی را از وسط صفحه دوربین عبور می دهیم به طوری که صفحه را به دو قسمت مساوی تقسیم کند. سعی می کنیم سوژه را روی خط قرار دهیم و به تصویر برداری بپردازیم این نکته باعث می شود که تقارن در عکس بیشتر به چشم بیاید و به بیننده حس آرامش را منتقل کند.

قانون اعداد فرد :

این قانون بیان می‌کند که تعداد فرد از یک شیء در تصویر جذاب‌تر و لذت بخش‌تر است برای همین منظور یک یا سه عنصر از دو عنصر بهتر و جذاب‌تر است .

قانون خطوط : خطوط افقی خطوط عمودی را در تصویر صاف نگه دارید خطوط راهنما نیز توجه بیننده را به خود جلب می‌کند و بسیار تاثیرگذار است

قانون استفاده از رنگ و بافت: رنگ بندی و استفاده از یکی از بهترین روش‌ها برای ایجاد یک ترکیب‌بندی خوب است

قانون فضای منفی:

فضای منفی به مناطق اطراف و میان سوژه‌های هر تصویر گفته می‌شود و می‌تواند تصویر را از خوب به عالی تبدیل کند. وقتی فضای خالی زیادی در عکس در نظر بگیرید، سوژه بیشتر خود را نشان می‌دهد و مخاطب بیشتر تحت‌تأثیر قرار می‌گیرد؛ اما چگونه باید فضای منفی را نشان داد؟ فضای منفی می‌تواند بخش بزرگی از آسمان، منطقه‌ای خالی، دیواری بزرگ یا بخش زیادی از آب باشد.

روانشناسی رنگها:

روانشناسی رنگ به مطالعه تأثیرگذاری رنگ بر رفتار انسان اختصاص دارد. روانشناسی رنگ در سطح وسیعی در بازاریابی و برندینگ مورد مطالعه قرار گرفته است. رنگ بر نحوه‌ی ادراک اشخاص از محصول تأثیر می‌گذارد و آن‌ها را ترغیب به خرید یا عدم خرید محصول می‌کند. در عکاسی، رنگ‌ها بر نحوه‌ی القای احساسات و درک اثر هنری تأثیر می‌گذارند. درک رنگ تحت تأثیر عواملی مثل فرهنگ، جغرافیا، مذهب، زمان روز، فصل، جنسیت و بسیاری از موارد

دیگر قرار دارد. به همین دلیل رنگ‌ها می‌توانند معانی مختلفی داشته باشند. در ادامه به برخی پیام‌های نهفته در رنگ‌ها اشاره شده است:

قرمز: این رنگ به مفاهیمی مثل علاقه، عشق، هیجان، اعتماد، خشم و خطر ربط دارد. قرمز از نظر احساسی رنگی شدید است؛ و به آسانی حتی در مقادیر کم به چشم می‌آید. این رنگ همچنین حس خشم و اشتیاق را برمی‌انگیزد. قرمز وقتی همراه با پس‌زمینه‌ای تیره به کار برود بسیار مؤثر است. می‌توانید به صورت پراکنده از این رنگ در تصویر خود استفاده کنید.

صورتی: صورتی نماد دختران جوان و بازیگوش است و کیفیتی زنانه دارد. در مقایسه با قرمز شدت آن کمتر است. از رنگ صورتی می‌توانید به صورت پراکنده استفاده کنید زیرا مقادیر زیاد آن می‌تواند نماد ضعف و آسیب‌پذیری باشد.

ارغوانی: ارغوانی رنگی دعوت‌کننده، دوستانه و آرامش‌بخش است. ظاهری بسیار مشابه صورتی دارد و اغلب به توازن احساسی و معنوی اشاره دارد. از رنگ ارغوانی هم مانند صورتی به صورت پراکنده استفاده کنید

سبز: رنگی مرتبط با طبیعت، رشد، موفقیت، خلوص، سلامت و هارمونی است. رنگ طبیعی طبیعت است که حس آرامش و راحتی را منتقل می‌کند. این رنگ باعث آزاد شدن هیستامین و انقباض نرم ماهیچه‌ها می‌شود و استرس را از بین می‌برد.

فیروزه‌ای: این رنگ القاگر تعادل احساسی و صلح است. ترکیب رنگ سبز و آب اغلب حس آرامش القا می‌کند. استفاده از آن می‌تواند حس خودتمرکزی القا کند.

آبی: رنگ مرتبط با آرامش، فضا، فاصله، ابدیت، مردانگی، اعتماد و غم است. رنگ آبی با اشباع و درخشش بیشتر باعث حس نشاط را منتقل می‌کند.

زرد: رنگ زرد مرتبط با گرما، درخشندگی، خوش‌بینی، خوشحالی، ثروت و احتیاط است. این رنگ فرآیندهایی ذهنی را در سیستم عصبی تحریک می‌کند؛ حافظه را فعال و افراد را به ارتباط تشویق می‌کند. این رنگ با سطح بالای درخشش می‌تواند از رنگ‌های اطراف پیشی بگیرد.

بنفش: رنگ مرتبط با اشرافیت، ثروت، تجمل، پیچیدگی، تعالی و آرامش است. این رنگ در طبیعت به ندرت دیده می‌شود و نماد جادو، راز و معنویت است. بنفش حس ناراحتی و عدم آرامش را القا می‌کند و رنگ مورد علاقه‌ی دختران نوجوان است.

نارنجی: نارنجی مرتبط با انرژی، سرگرمی، خلاقیت، شادی، هیجان و ماجراجویی است. این رنگ تحریک کننده‌ی فعالیت، اشتها و ارتباط اجتماعی است. رنگ نارنجی خالص می‌تواند نشان‌دهنده‌ی نبود ارزش‌های جدی ذهنی و ذائقه‌ی بد باشد.

قهوه‌ای: رنگ مرتبط با کلیت، خانه، زمین و طبیعت است. معمولاً در صنایع غذایی و نوشیدنی برای برانگیختن ذائقه به کار می‌رود. همراه با سبز در طبیعت، رنگی با روابط مثبت است.

سیاه: رنگ مرتبط با زیبایی، پیچیدگی، مقام، قدرت، مرگ، شب، شیطان و صوفی‌گری است. این رنگ احساسات قوی را در افراد به وجود می‌آورد؛ اما مقدار زیاد آن می‌تواند گیج‌کننده باشد. حسی رازآلود را از طریق احتمال القا می‌کند.

سفید: رنگ مرتبط با خلوص، معصومیت، پاکی، سادگی، روشنایی، تهی بودن و خنثی بودن است. سفید نمادی از قدرت، غلبه، صلح و تسلیم شدن است. به شفافیت ذهن کمک می‌کند. افراد را به از بین بردن موانع تشویق می‌کند. باعث پاکسازی افکار یا کارها می‌شود.

خاکستری: رنگ مرتبط با تعادل، دانش، خنثی بودن، کسالت و افسردگی است. خاکستری مهم‌ترین رنگ در عکاسی است. خاکستری تیره می‌تواند حسی رازآلود را القاء کند و نشان‌دهنده‌ی سازش است.

مفاهیم پایه در فوتوشاپ:

۱. روشنایی (Brightness): این گزینه تیرگی و روشنی کلی تصویر را تغییر می‌دهد. با تنظیم آن می‌توانید به تصویر تاریک یا روشن برسید.

۲. ضدیت رنگها (Contrast): کنتراست به تفاوت رنگ و روشنایی گفته می‌شود که باعث ایجاد تمایز سوژه می‌شود. افزایش کنتراست به افزایش تفکیک بین بخش‌های تیره و روشن تصویر منجر می‌شود.

۳. اشباع رنگ (Saturation): یا اشباع رنگی به مقدار نور سفید ترکیبی با رنگ گفته می‌شود (رنگ غالب که با چشم دیده می‌شود). افزایش اشباع رنگی به افزایش تفکیک رنگ‌ها منجر می‌شود.

۴. گرمی (یا سردی) رنگ (Warmth): این گزینه برای دمای عکس به کار می‌رود. هرچه تصویر گرم‌تر باشد، سایه‌های نارنجی و زرد بیشتری در آن دیده می‌شود (مانند چشم‌انداز نزدیک به غروب آفتاب) و گرما (Warmth) کمتر به معنی سایه‌های آبی و سرد است.